

וארטים לפרשת השבוע

יד כא. וישם את היס לחרבה ויבקעו המים. איתא במדרש: היס ראה וינס מה ראה? ארונו של יוסף ראה. וז"א שהים לא רצה להיבקע וכשראה את ארונו של יוסף הוא נבקע. ולמה? וי"ל דהנה איתא בחז"ל ביקש יוסף לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף. וביאורו: דהנה איתא בתורה ועבדום ועינו אותם 400 שנה, ובסוף עבדו רק 210. יש עיי"כ בחז"ל 2 צתושות. א. שחישוב שנות העבדות התחיל משנולד יצחק ואיי"כ עברו 400 שנה. ב. קושי השיעבוד השלים את הגזירת, היינו שבאיכות עבדו 400 שנה אפי" שבכמות היו רק 210. והנה יש קושייה בחז"ל איך נענש יוסף הרי הוא היה פחות מבן כ' שנים ואינו בר עונשין. ויתרצו עיי"כ התרגום וישב לז' ג' יוסף היה בן אקונים היינו חכם. לכך נענש אפי" שהיה פחות מ-20 משום שבאיכות הוא היה נחשב כבן 20. כעת הפסוקים מוסברים יפה. ביקש יעקב לישב בשלוה-המשום שסי"ל שהולכים בתר איכות ואיי"כ הוא לא צריך להיות בגלות כעת, אלא מספיקה הגלות שהיו 210 שנה במצרים שהם נחשבים כמו גלות 400 שנה, דבאיכות ה-210 האלו הם 400. מיד קפץ עליו רוגזו של יוסף, כי אם מחשבים לפי הכמות בלי להתייחס לאיכות אז יוסף לא אמר להיענש כי הוא סתמח גיל 20, אבל מכיוון שיעקב ביקש לישב בשלוה סימן שסבר שזולתו בתר האיכות, אי"כ באיכות יוסף כבר בן 20, ולכן מיד קפץ עליו רוגזו של יוסף. וזה מה שהיה גם עם היס. היס לא רצה להיבקע כי הוא אמר שעדיין לא עברו 400 שנה, וכשראה ארונו של יוסף אמר: אל יוסף נענש אפי" שלא היה בן 20 סימן שמסתכלים על איכות, ואיי"כ מכיוון שבאיכות 210 הם כ-400 שנות עבדות, לכן צריך להיבקע.

שם. ישנן ג' מקומות בחז"ל שהאים נבקעו. הראשון הוא בקרייתים סוף. המקום השני הוא בסוכה מד שרבי נחוניה הלך לעבר את השנה, והים נקרע לפניו. והמקום השלישי הוא עם רבי פנחס בן יאיר שהלך לפדיון שבויים ויחד עמו היה יהודי שהביא חיטים לכבוד פסח, והנהר נבקע לפניו. ואומר האוה"ח שקריעת סוף היא הוא החידוש הגדול שמהם אלא בפעם הראשונה, אבל מה שקרה אח"כ הוא פחות נס כי זה כבר קרה בעבר ויש עיי"כ אפי" משלים יפים. לעניינינו אומר המהרש"א (מהדו"ב חולין ז.) שכל העניינים האלו מרומזים בתהילים סו. פסוק ו. הפך ים ליבשה בנהר יעברו וברגל שם נשמחה בו. היינו הפך ים ליבשה הוא קריעת ים סוף. בנהר יעברו ברגל הוא עם רבי נחוניא. שם נשמחה בו זה שהלכו להביא חיטים לשמחת הפסח.

יד כב. ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה. באני נאמר בתוך הים ביבשה ויאלו להלן יד כט. כתוב ויבני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים. ויש ליישב שבתחילה נחשו ואנשיו קפצו למים שעדיין היה הים מלא ולכן זה נקרא 'בתוך הים' ורק אח"כ 'ביבשה'. ואילו בהמשך שכבר יבשו המים ורק אז נכנסו כולם אז 'ויבני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים'. ונלמ"ד דברי הבעל הטורים, הנה בפסוק כט כתוב והמים יובשו תמה בלי ו', ומדייק הבע"ט שהטעם דהוא בלי וו כי הקב"ה התמלא חימה על פסל מיכה שעבר איתם את הים. ויש להקשות הרי כבר לעיל בפסוק כב כתוב והמים להם חומה עם וו ולמה לא כתוב שם כבר בלי וו, ולגמיל וי"ל שהפסוק הקודם עוסק בתחילת כניסתם של בני"י שהיו בלי פסל מיכה, והפסוק השני מדבר בסוף הכניסה של בני"י שעברו עם הפסל, כי הלא שבת דן לקחו את פסל מיכה והם היו הזדמנות גם את כל הניסים שעשה לו השי"ת קודם נס זה. ואם כן, עם ישראל אחרי יציאתם ממצרים היו מסובבים בניסים גלויים, אך הנס הראשון הקשור להצלתם היה נס הצלת משה ביאור, עיי"כ בתיה בת פרעה. הרי ידוע מה שאמר הקב"ה למשה: "אם אין אתה גואלם - אין אחר גואלם" (שמות רבה ג. ג). וזהו הפירוש, בזמן שראו ישראל "את מצרים מת על שפת הים", והיה עליהם להודות ולשיר לפני השי"ת, צירפו לשמחתם שם את הנס הראשון של הצלת ישראל - "היד הגדולה" של הצלת בת פרעה, שהוציאה את מצרים רבנו עיי"ה מן היאור והצילתו מטביעה. (ואמר "היד הגדולה" לרמזו מה שאמרו רבותינו שנשתרבה ידה למרחוק). פניני הבן איש חי.

טו א. אז ישיר משה. במגילה י: בקשו מלאכי השרת לומר שירה, אמר הקב"ה מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה? ותמוה, הלא באבדו רשעים רינה,

וישראל מאוד נשתחו עיי"כ שאמרו שירה לבסוף שאמרו אז ישיר, אז למה המלאכים לא יכלו לומר שירה? וי"ל עיי"כ הסיפור בגמ' שנחרב בא עם חיילי הלהלחן בישראל וכופה היו למרגלות ירושלים מתו כל היס-250,000 אנשי הצבא של סנחריב, ואומרת הגמ' שהם מתו מזה שהם שמעו את שירת המלאכים ומרוב רגש מתים מזה, עיי"כ. ואיי"כ וי"ל שאותו הדבר היה במצרים שרצו מלאכי השרת לומר שירה כדי להרוג את המצרים עיי"כ שירתם, אמר ר"מ הקב"ה הרי אני הורג בדרך של מידה כנגד מידה, וכמו שמבואר ברש"י באז ישיר, הם הטביעו את הילדים שלי ביאור - והיינו דאמר מעשי ידי טובעים בים, ואתם אומרים שירה - היינו שאתם רוצים להרגם עיי"כ שירה? הרי זה אינו מידה כנגד מידה. אש ד"ס.

טו ח. וברוח אפי" נערמו מים. ובתרגום: "הכימו מוא" ונשאלת השאלה, מה החכמה בזה, שהמים נערמו? וי"ל בבריאת העולם כשהקב"ה הפריד את המים העליונים והמים התחתונים, המים התחתונים היו בעצב שהם לא יכולים להיות קרובים להקב"ה, והקב"ה הבטיח להם שמהם יביאו לכל קרבן מלח וכו', אבל למעשה, כשה' ציווה על הים להיקרע, היה להם 2 אפשרויות, או-לעלות למעלה כמו שהם עשו, או להתפשט לצדדים, ואז המים אמרו לעצמם, של לנו אפשרות חד פעמית להתקרב לקב"ה עיי"כ שנעלה למעלה, וזה חכמה. פני מנחם.

טז כ. ולא שמעו אל משה ויתירו אנשים ממנו עד בוקר וירום תולעים ויבאש ויקצוף עליהם משה. למה משה קצף עליהם וזה התמלא תולעים, ועוד למה הקב"ה לא קצף. וי"ל, אומר הנמשל חכמה, שעד אותו היום הם חיו בביטחון שאנחנו סומכים על הקב"ה ולא דואגים את דאגת המחר. אבל כעת שהם שמרו וזה התמלא תולעים אין להם יותר בשי"מ לשמור, אי"כ אין כאן שום מידת הבטחון שהם לא שומרים, ועיי"כ משה קצף. אבל הקב"ה לא קצף כי מכאן התגלה ששבת. כי בשבת הם שמרו ולא התמלא תולעים והקב"ה היה שווה לו ד"ז, שעיי"כ מתחזק עניין שמירת השבת.

טז כא. ותען להם מרים אשירה לה' כי גאה הוא סוס ורכבו רמה בים. הלשון ותען קשה קצת, דאמה הוא שאלו ומה היא ענתה. ועוד למה היא בדיק בחרה את הפסוק הזה: סוס ורכבו רמה בים. וי"ל שמרים אמרה לנשים בואו גם אנו נשיר לקב"ה, אי"ל הנשים לא ראו נשיר כי מטרת היציאה ממצרים היא קבלת התורה ומה זה קשור אלינו? עתה להם מרים הנה כתוב בפסוק סוס ורכבו רמה בים, וקשה למה הסוסים נענשו הרי הם לא עשו כלום, רק המצרים רכבו עליהם? אלא וי"ל אמרה מרים, שמי שמסייע כאילו הוא עושה, וכיוון שהסוסים סיעו כאילו הם עשו גיי"כ ולכן נענשו. אותו דבר, השיבה להן מרים, אתן הנשים בסיוע שלכן לבעלים ללמוד זה כאילו אתן גיי"כ לומדות. ועיי"כ מובן מה זה ותען, וגם מה שהביאה את הפסוק סוס. ולפי"ז אומר האומר, מובן גם הפסוק בשיר השירים - לסוסותי ארשיב פרעה דמתיך רעית. והביאו לי בשם הרב בלישיב דלהכי ותיקח מרים את התוף כי תוף זה לא כלי נגינה אלא רק ליווי וה"ה הכא דנשים רק מלוות. ולכן הרב אלישיב אסר בירושלים כלי נגינה אחד כאורגן וכדומה כי זה כלי נגינה, ולא תוף, שהוא רק ליווי.

טז כה. ויצעק אל ה' ויורה ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים שם שלום וחק ומשפחה ושם ניהוה. דרשו חז"ל שבמרה נצטוו על מקצת ממצוות התורה, ומביא רש"י שנתן להם ג' מצוות ואילו הם שבת. פרה ודינים. ורבים נתקשו מה עניין פרה אדומה לכאן, הרי מבואר בחז"ל (ירושלמי ג. ה. ורש"י גיטין ס.) שפרה אדומה נעשתה רק בשנה השנייה לצאתם ממצרים ואיי"כ מה היה דחוף ללמדם במרה, ובשלמא שבת הם כבר החלו לשמור ויש לזה הרבה דינים ופרטים, וכן דינים היה להם הרבה דינים שמיצונו בפרשה הבאה עם יתרו שמינו שרי אלפים וכו', ולכן היה צורך להקדים וללמדם במרה. אלא פרה מה היה דחוף ללמד כאן? ועיי"כ מה הקשר בין תחילת הפסוק ששופר על המתקת המים לסוף הפסוק שחשב הובא שצטוו על ג' דברים הללו? וי"ל דהנה התוס' שבברכות נה: "דיה אין, הקשה כיצד היו להם לישראל מי מעיין להיטרה מטומאה הרי בעיני מים חיים? ותירץ שם ממעינות קטנות שהיו שם. ואיי"כ וי"ל שכאן במרה היה להם מעיין, והקב"ה רצה שיקחו ממימי המעיין, כי לאחמ"כ לא יהיה להם מציא לפת משם מים חיים. והרי הדין הוא שמים מרים פוסלים במי חטאת (פרה ח ט) אז הוצרך משה להמתיק את המים, ואז הצטוו על פרה כדי שיוכלו להמתיק את המים, ומתוך מדוע נכתב זאת כהמשך לפסוק שהמתיק להם המים, וכן מובן מדוע נצטוו אז על פרה. רבי חיים ברלן.

טז כה. וימתקו המים שם שלום וחק ומשפט. סנהדרין נו: תניא עשר מצוות נצטוו ישראל במרה שבע שקיבלו עליהם בני נח, והוסיפו עליהם דינין שבת וכיבוד אב. יש לעיין מדוע דווקא ג' מצוות הללו נצטוו במרה קודם מתן תורה? וי"ל, אומר רבי מאיר שפירא מלובלין, דמצינו

פרשת בשלח תשפ"ג

בשבת פח. דבשעה שרצה הקב"ה ליתן תורה לישראל, אמרו מלאכי השרת לפי שהם קודמים מדין בר מצד. שבמים. טענתם היתה שהם קודמים מדין בר מצד. והנה כבר מצאנו בחז"ל פסק בחז"ל קעה א, ששותף זודם למצרן. ומצינו בשבת ודינים וכיבוד אב, שהמקיים אותם נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית. (דינים הוא בשבת י, ושבט הוא בשבת קיט: וכעיי"כ בכיבוד אב מצינו בקידושין ל: שהמכבד אביו ואמו כאילו כיבד את ה' שהוא שותף בבריאתו יחד עם הוריו, והכיבוד שלהם הוא כיבוד השותפות של הקב"ה בו, וכמו שמצינו בשבת שעיי"כ שאומר ויכולו הוא מעיד על הקב"ה שברא העולם ועיי"כ הוא נעשה שותף, ה"ה הכא הוא מעיד על הקב"ה שבראו ועיי"כ נהיה שותף במעשה בראשית), ואיי"כ זאת המטרה שקיבלו המצוות הללו מקודם מתן תורה, כדי שיהיו שותפים לקב"ה ושותף קודם למלאכים שהם בני מצרא.

טז טז. הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה. יש לעיין למה כתוב כך בלשון עבר, כלאורה הול"ל נותן לשון הווי? וי"ל שמצינו ברש"י טז לה מחז"ל שאף בעגות שהוציאו ישראל ממצרים טעמו בהם טעם מן, ולפי"ז וי"ל שמהם השיב להם הוא הלחם אשר נתן ה' לאכלה והיינו שכבר טעמתם אותו בעבר. זרע שמשון.

טז כ. ויתירו אנשים ממנו עד בוקר וירום תולעים ויבאש. כאן נקט לשון תולעים, ואילו להלן לגבי שבת שהשאירו את המן עד בוקר נאמר ורימה לא היתה בו, וקשה מה הטעם שכאן כתב תולעים ולהלן רימה? ויש ליישב עיי"כ מה שכתב הגר"א בישעיה יד יב, שתולעת היא תולעת גדולה, ואילו רימה היא תולעת קטנה. ואיי"כ כשהתורה באה לומר את העונש שלהם שהם השאירו עד בוקר, נכתב שזה התמלא בתולעים גדולים. ולגבי שבת שנצטוו להניח עד בוקר אז אדרבה אפי" רימה שזה תולעת קטנה לא היתה בו. מתלמיד הגר"א.

טז לא. וטעמו כצפחית דבש. יש להקשות הא מצינו בברכות נו: שדבש הוא אחד משישים הממן, וכאן כתיב שכל המן אינו אלא כדבש. וי"ל דהנה קיי"ל דעד שישים יש בנותן טעם, ומעבר לכך מששים טעמים. ואיי"כ פירוש הפסוק הוא כך, דבאמת המן ששישים פעמים יותר מתוק מהדבש כמו שמצינו בברכות שם, אלא שאם המן היה מעורב במשהו אחר והיה אחד משישים במשהו אחר, והיינו שהמן היה נותן טעמו במשהו אחר אז טעמו כדבש כי אחד משישים הוא כמו דבש, ולכן כתב בהפסוק וטעמו הוא כצפחית דבש, כלומר שאלו היה בידך רק טעמו הוא כבר היה דבש. תוכנת התורה.

יז ט. ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. וברש"י אנשים גיבורים, יראי חטא. וקשה מניין לו למשה רבינו מיהו ירא חטא, הלא אין אדם נראה לעינים: ועוד דאם חיפש יראי חטא בשב"מ הוצרך גם לגיבורים, דאם זכותם מסייעתם יכל לבחור גם יראי חטא חלשים: ועוד מנין לרש"י שבחר גיבורים, דבשלמא יראים יש ללמוד מדכתיב אנשים ואנשים הוא לשון חשיבות וכרש"י בבשלה, אך גיבורים מני"ל? וי"ל שהיא רצה יראי חטא, ודבר זה הוא ידע עיי"כ שבדק למי ירא המן עיי"כ ביתו, וכדאיתא בחז"ל שלצדיקים המן היה יורד ליד בתיהם. אבל איתא בחז"ל (בילקוט) שגם לחלשים המן יורד ליד בתיהם, אי"כ אולי הם לא צדיקים אלא חלשים, ועיי"כ וי"ל שהוא בחר גיבורים שהמן נפל ליד בתיהם ועיי"כ ידע שהם ויראו צדיקים. ספר עיר דוד.

יז יא. והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל. איתא בר"ה וכו' ידיו של משה עושות מלחמה וכו' אלא בזמן שהיו ישראל משעבדו ללבם לאביהם שבשמים היו מתגברים ואם לאו נופלים, ועדיין יש להקשות עיי"כ מדוע הרים משה והניח את ידיו והא אין הדבר תלוי אלא בישראל? וי"ל דמצינו בחז"ל (זוהר ויקרא) אם הכהן המשיח ירמא לאשמת העם אם העם אינם זכאין אז גם השליח ציבור אינו יכול לכווין בתפילתו כראוי ולכן שיי"צ שטעה סימן רע לשולחני כי הם הגורמים, עוד איתא בזוהר בלק דאסור להרים ידים אלא בשעת התפילה, ולכן כאשר הרים משה ידו ובעיי"כ שאז התפלל גבר ישראל, וכאשר הניח ידו ופסק להתפלל גבר עמלק, ויש להקשות מדוע הפסיק משה להתפלל, ובעיי"כ משום דתפילת השי"ת תלוי בציבור וכאשר ישראל לא שיעבדו את ליבן לאביהם שבשמים אז גם משה לא יכל לכוין ופסק מלהתפלל והיו אז נופלים. כותנות אור.

יז יד. כתוב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע. הטעם שהוצרך גם לשים באזני יהושע הרי הוא כבר כתב בספר. וי"ל לומר הגאון עיי"כ הסיפור ב"ב כא: שיואב נשלח עיי"כ דוד להשמיד את עמלק, יואב השמיד רק את הזכרים, וכשנשלח עיי"כ דוד מדוע לא השמיד את הנקבות, ענה יואב דכתיב בתורה תמחה את זכר עמלק היינו בקמץ תחת הזיזין והוא קרא זכר, למחות את הזכרים. לכן הוצרך לשים באזני יהושע שהכוונה היא לזיכר (הטעות במקור) בעמלק היינו בצירי תחת הזיזין.

דיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערך בדרך של שו"ת

שאלה: היכן רמזו האיסור לדבר בשעת התפילה בפרשתנו?
תשובה: בפרשת בני ישראל במצב הנואש ביותר, כאשר חומות בלתי עמידות סגרו עליהם מכל עבר, וכבר החלו קולות של ייאוש להישמע במחנה, הופיע לפתע משה כמלאך משיע, מרעיף עליהם טללי נוחם ותקווה: אל תיראו! התייעבו וראו את ישיעת ד... י'ד' יילחם לכם ואתם תחרישו, אומרים חז"ל שיש באן רמז גדול לאיסור ההמור בדיבור בשעת התפילה ולישועה הגדולה שצומחת כשלא משוחחים בזמן התפילה: והיינו י'ח' יילחם לכם, מתי? כשיאתם תחרישו, היינו לא תשוחחו שיחת חולין בבית כנסת. עוד מובא בחז"ל שבכל יום כשעומד השטן לטקט על ישראל דוחה הקב"ה את דבריו, אם אומר השטן יגבים הם, אומר לה קב"ה: צא וראה כמה אלפי גנבים יש אצל אומות העולם, וכן כל כיוצא בזה. אמנם גם לטען ישנה טענה אחת הנוגרת ללא מענה, שכאשר טוען הוא שישראל מזלזלים בכבוד בית הכנסת ומשוחחים בשעת התפילה, שוב לא ניתן להפנותו לגוים, שכן אדרבה, אם בבית יראתם באמת נהוגים בכבוד ונהירים משיחה בטולה. דברי חז"ל אלו, כותב היחיד שמשוין, נרמזו בלשון הפסוק: י'ה' יילחם לכם – י'אם רוצים בני ישראל להקב"ה יילחם עבורם כנגד השטן וינצחו ויבטל טענותיו, עליהם לקיים ואתם תחרישו ולא לשוחח בבית הכנסת, כך לא תיוותר ולו טענה אחת של השטן ללא מענה.

שאלה: בפרשה מובאים כמה פעמים ענייני נסיון. במרה כתוב שם שם לו חוק ומשפט ושם ינסהו, ובפרשת המן מוזכר שהקב"ה בדרך למען אנסנו נילך בתורתו אם לא. מה מטרות הנסיונות? **תשובה:** בחז"ל מובא הרבה פעמים שלפעמים מגיע לאדם עונש גדול ומלאכי חבלה רוצים להיוק ובאים מליצי יושר ומבקשים למנוע הנזק ובב"ד מכריעים לחובה ואז המליצי יושר מבקשים רחמים ומבקשים שיעמידו אותו בבטחון והיה אי עימוד יזכה להניצל ואם לא אז ר"ל יענש. וכן להפך, הרבה פעמים אדם רוצה ישועה ואז בני חיי ומזוני ומבקש הרבה מהקב"ה וזכינו שלא מגיע לו אומר הקב"ה אני אנסה אותך באיזה נסיון אם יעמוד בזה אז הוא יקבל את השפע, כי ברגע זה שהתגבר ועמד בנסיון הגיו לו המון זכויות, אך אם לא יתגבר אז ימשיך להיות מבאב לא מגיע לו. לכן כל פעם שיש לנו איזה נסיון של בעס, או דיבור אסור, וכן ויתור גדול, או כל ניסיון אחר, עלינו להתאמץ ולוותר בכל הכוח כי עיי"כ נרוויח לנצח נצחים.

שאלה: ידוע מה שאמרו חז"ל קשה זיווג ופרנסתו של אדם בקריעת ים סוף. מה הדמיון. **תשובה:** י"ל שבקריעת ים סוף היה מצב שהים היה מקדימה, ומצרים מאחורה, ומדבר עם חיות בצדדים, וישראל עמדו חסרי אונים. גם כשהתפללו לקב"ה, הם התפללו למשל שיוכלו להתמודד עם תנאי המדבר, כמו חם שהתמודד עם אלפי בעלי חיים בתיבה, או שכל המצרים ימותו כמו מבלי כבורות שהבורות מתו. אך בדמיון הכי פרוע הם לא חשבו שייקע הים. והזאת הנקודה שרוצים גם בזיווגים וגם בפרנסה. אך שעל הכל חשבו אבל כבזו צורה לא חלמו לעולם שפתת הצרה. והתוצאה מגיעה רק כשנשענים על הקב"ה ובוכים לו מלב נשבר. ואין לנו להתייאש כלל בשום מצב כי תמיד לקב"ה יש פתרון שלא חשבנו עליו כלל.

שאלה: מנהג התקבל בתפוצות ישראל בשבת שירה נתינת אוכל לצופרים, והמג"א הזכיר מנהג זה. מה טעמו של מנהג זה? **תשובה:** כיוון שהצופרים אמרו שירה ביחד עם ישראל על שפת הים, לכן משלמים להם באוכל שניתן להם בשבת שירה. ועוד שהקב"ה אמר שלא יהיה מן שבבת, באו דתן ואבירם ורצו לחלל ש"ש עיי שפזרו מן במחנה, והצופרים קידשו ש"ש ואוכל מהר אז המן שירוק דו"א ושכר זה מביאים להם אוכל. וצריך להביא כאן את דברי המג"א: שבעלי חיים שאינם שלי אסור לתת להם אוכל בשבת, אלא משאירים להם אוכל לפני כניסת השבת ולמחרת הם ניוונים ממנו. ורבי חיים פלאגי הביא ברוח חיים שמי שדואג לאוכל לחיות (לא דווקא לשבת זו) זה סגולה לישועה ולרפוי, כי כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מהשמים.

שאלה: איתא בפרשתנו כי אני ה' רופאך, ידוע שרבי חיים קניבסקי היה נותן סגולות מיוחדות בענייני רפואה, מה הם? **תשובה:** רבי חיים אומר שכאשר צריך ללכת לרופא ולא הולך עובר על יונשמתם. ואומר רבי חיים מלבד ההשתדלות הטבעית יעשה גם סגולה וכדלהלן: כיוון שכתוב בעירובין חש בראשו מופרטים שם כל האיברים ועל כולם כתוב יעסוק בתורה, לכן על כל מיוחש שיש באבר מגופו יעסוק בתורה מאותו העניין. כגון בעייה ברגל ילמד היבד תורה רגלים או פרק כיצד הרגל, ויש לזה רמז בתורה די תורת ברגל, וכן כפי עניין הסגולה היא ללמוד מהעניין. וידוע שיש לרגל גי' קבלה מתבני הא"י. ורבי יהודה אשאז הביא סגולה לשנות את מיטת החולה מחדר לחדר, או באתו חדר במיטה אחרת ואז גז"ד יתהפך לטובה.

שאלה: שכאדם מגיע ללימוד כשהוא עייף חסר חשק אדיר אין לו כח כלל להתחיל לשקוע בלימוד, מה הדרך אשר יעשה למען יוכל ללמוד בריכוז ובהתמדה? **תשובה:** חז"ל אומרים פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח פתחו של אולם, והיינו שעל האדם באותו הרגע מוטל לעשות מה שיכול מבחינתו ובכוחות שיש לו ועתה והיינו לפתוח את הגמי ולנסות מה שיכול, ואז הקב"ה נותן לו

כוחות אדירים שלא היה לו כלל. מה שצריך זה שאתה תפתח את הפתח הראשון.

שאלה: איזה מידה מצמיחה להיות אדם גדול? **תשובה:** איתא בפרשתנו ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר. אומרים עליו המוסר שיש להילחם ביצה"ר עמלק הנקרא **מחר**, והיינו לדחות הדבר ולומר מחר אעשה ד"ו. וצריך לעשות כל עניין שעושה בריזות מיד בלי לדחות.

שאלה: למה לא כדאי לצאת באמצע התפילה, או לעשות איזה פעולה שהיא נגד רצון ה' בשביל להרוויח כסף? **תשובה:** בפרשתנו מסופר שיש כאלו שהתחכמו והשאירו את המן למחר, מה קרה בסוף, התמלא תולעים. ואמר הח"ח אדם חושב שאם הוא יעשה מעשה מסויים נגד רצון ה' קודם התפילה הוא ירוויח כסף, וכן אם הוא ישקר באיזה עניין, או ייצא יותר מקודם מהתפילה, או ירמה בשביל להרוויח הוא ירוויח. אין כזה דבר, אומר הח"ח, ירמה שעושה דברים נגד רצון ה' האם יש צד בעולם שירוויח? הרי הקב"ה הוא זן ומפרנס, לכן הכי טוב ללכת ביושר.

שאלה: הרבה פעמים אדם צריך לעשות משהו ודבר זה פוגע בכל מיני אנשים, ואין הוא יכול לומר להם את הטעם שהוא עושה ד"ו והשני נפגע וכדו' מה צד האדם לעשות? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי אמר לי פעם יכשעושים מה שצריך אין ממה לחשוש ולא צריך לחשוש כי כשזה רצון ה' לא צריך להצטער.

שאלה: בימים הקרים האם יפתח חלונות בביתו, או יסגור כדי שלא יצטנ? **תשובה:** מובא בקציעו שאדם צריך לגור במקום מאוורר ועיי"ז יזכה לאריכות ימים, וכן כשקר ויכול, כדאי להשתדל לישון על הלון פתוח אפי' טיפה, ובחורף כשקר מידי ואין לו חימום מספיק, ישאר לכה"פ חלון בחדר אחר או במטבח כדי שהשבת יתאוורר, וכשיכול יאוורר יותר את הבית, והדברים אמורים בפרט כשיש בבית מישור חולה אז כדאי לאוורר לפחות פעם ביום את חדרו של החולה ואז ישירה בחדר אחר כדי שלא יצטנ, כי אם לא מאווררים את הבית הוא מתמלא בחיידקים.

שאלה: בשבת שעברה היה פיגוע רצחני גדול שכבר למעלה מעשר שנים לא היה כדבר הזה בישראל, מה עלינו להתעורר מכך? **תשובה:** הרמב"ם בהלכות תענית כותב מדרכי התשובה הוא, שבזמן ששבאו צרה ויועקב לו יוריעו, יידעו הכול שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן, ככתוב 'עוונותיכם הטו אלה לכם', וזה הוא שגירום להם להסיר הצרה מעליהם. אבל אם לא יזעקו, ולא יריעו, ולא יאמרו 'דבר זה ממנהג העולם אירע לנו, וצרה זו נקרה נקירת', הרי זו דרך אכזריות, וגורמת להם להידבק במעשיהם הרעים, ויתוסיף הצרה צרות אחרות. ישוה ישראל עד ה' אלדק"ו. ובתודאי כשקורות צרות ונפרט שאנו קרובים לחלל זה אה לדבר אלינו וכל אדם יודע באיזה דברים הוא לא מספיק עושה רצון ה' וזהו הוא חייב להתחזק כי אחרת הוא נקרא אכזרי ורח"ל.

שאלה: אחד הבתי חולים המופרסים בארץ ובעולם היהודי הוא בית חולים שערי צדק. עיי"מי הוא נבנה ומתי? **תשובה:** המרכז הרפואי שערי צדק הוא בית חולים בירושלים. נחנך ב-י"ט שבש"ט תרס"ב השובע לפני 121 שנים מייסדו ומנהלו הראשון במשך 45 שנה היה ד"ר הרב משה וולך, שהיה תלמידו של רבי יוסף חיים זוננפלד. ד"ר משה וולך, היה רווק כל חייו, שהתגורר בבנין בית החולים, היה זה בית חולים המשוכלל ביותר באותם ימים. המאפיין המיוחד של בית החולים שהוא נוהג הכל ע"פ הלכה. מקפידים בו על שמירת שבת ככל האפשר ואף כבר מתחילתו התקינו בו גנרטור לשימוש החשמל בשבת. עד היום המטבח המוסדי הוא ברמת כשרות למהדרין ומשתמשים בו במצרים עם הכשר הבד"ץ של העדה החרדית בלבד. מתחילת הקמתו שימשו בו רבנים וגדולי תורה וכיום משמש רבי אשר וויס כרב הפוסק ביה"ח.

שאלה: איזה דברים בריאים רצוי לאכול ולהרבות בהם? **תשובה:** סלט ירקות (עדיף תחיתות גסות וכמה שיותר סוגי ירקות בריאים); ביצה או קשה או כבינה מסוגנת (עדיף רק אחת ביום) אם מטגנים בשמן עדיף שמן זית טוב, או מקסימום שמן קנולה, (מרגרינה מאוד לא בריא); מרק. כדאי לשים במרק תבלינים ועשבי תיבול (ולא אבקת מרק, שמכילה דברים לא בריאים כלל), וכמובן לחם מקומח מלא.

שאלה: איך ניתן לכלכל את הבית באופן ראוי לקראת הפורים והפסח הממשמשים ובאים, בלי לגרום להתנגשויות? **תשובה:** כידוע בפורים ובפסח ההוצאות הן מעל הרגיל והסתדרט. ולכן, החכם עיניו בראשו. כדאי לשבת מראש בצורה מכובדת עם בני הבית, לחשב מה מחייבים הנדרש, ומה חסר. סימום שאפשר להוציא; למי חובה לשלוח מנות וזה ייחג ובל יעבור, ולמי זה רק בגדר חידור בעלמא, וכן על זה הדרך לתכנן מראש גם את ההוצאות לקראת פסח, מה חשוב מאוד, מה פחות חשוב, ועל מה אפשר בכלל לוותר. מחשבות והחלטות של הרגע האחרון, גורמות הוצאות גדולות בלתי צפויות.

שאלה: כיצד ניתן לדעת אם ילד או בחור שמתחנך ומתנהג בחוסר דרך ארץ, האם הוא חוצפן בטבעו או שהתנהגותו החצופה לא מלמדת על בעייה בסיסית של חוצפה וחוסר דרך ארץ? **תשובה:** אם כשהוא רוע יש לו דרך ארץ והוא כנוע, זה מלמד אותנו שכשהוא טוב ומתחנך זה לא נובע ממה שאין לו דרך ארץ, כי מי שהוא חצוף ומרדן הוא תמיד כזה גם שאין לו סיבה. ולפעמים כשקצת נוברים וראים

שיש משהו שעומד מאחור, לפעמים יכול להיות שרומסים לו וזה יכול להיות עיי רבותיו או עיי חבריו, והדבר שהכי קשה לשבול לאדם זה שרומסים אותו, שהמסר שועלה ממה שעושים לו אתה לא שווה כלום, וקשה לו להתמודד עם זה, וכאן זה לפעמים יכול להגיע לרגש בלתי נשלט, שהוא פולט נלחם על הכבוד של עצמו, ובלו שהוא מרגיש הוא שולט הציט של הישרדות וקצם כלל הכוונות, עד כדי שזה גובל בחוצפה גם כלפי הוריו ורבותיו ובמקרה כזה צריך לטפל בהתנהגות כלפיו, שלא ירגיש שרומסים אותו.

שאלה: מה עלול לגרום לצעירים לאבד את הטעם בלימוד? **תשובה:** כשבחור בשיבה קטנה לומד בצורה עצמאית מהראשונים ועוד אחרוני אחרונים, הוא מזיק לעצמו, כי לילד בגיל הזה וכן לבחור צעיר אין האפשרויות והיכולות להבין ספרות דקות יסודות של רבותינו האחרונים וכדו', ועל הדרך גם מאבדים את הלימוד הבסיסי של הסוגיא אך שאבותינו יאבות אבותינו למדו. עלינו למצוא את הימן עם הילד ועם הבחור לתת לו טעם בתוסי', לתת לו גישמאק בסוגיית הגמי', להסביר לו מה הקושיא ומה התירוץ, מה שתנה בין הקושיא לתירוץ. כמובן שהדבר צריך להיעשות בחכמה, לתת לבחור את האפשרויות להביע ולהתבטא, והוא יאחו מעצמו שחסר לו בבסיס ויבין מעצמו היכן צריך להשקיע.

רעיונות ששלחו השבוע. יש להימנע מלקרוא בשבת א.א. בקשר לשאלה על גדילת שיער, לאבא שלי היה ממש קרחת, וכאשר נשר מהמשמש שם משהו נגד כוונות לריפוי העור והשיער צמח! (מסתבר שזה משחה שמכילה ויטמין E). ב. אני סבלתי כמו עוד רבים במשך שנים מכאבים עזים בטלן ובס"ד מצאתי פתרון יעיל ומהיר: לשבב על צד משמאל במנוחה מוחלטת כדקה, לאחמ"כ על צד ימין כדקה, וחוזר חלילה לפי הצורך. ע"פ רוב תוך כ-2 דקות הכאבים נעלמים כמעט לחלוטין! לבריאות: ג. יש לנו עצה כיצד לנקות ניילון של נעלה (יש גשם): יש לבבס בכביסה עדינה במכונה עם עוד בגדים/ מנבות - וזה יוצא שקוף, נקי ומבריק כמו חדש. מנסיון שלנו! וחיילים עם בגדים נוספים במכונה ולא לבד, כי אז זה לא מתקנה. ד. לגבי גומי שהתכווץ, לנהך בחום חזק תוך כדי מתיחה, וכך ממש קצת ומרחיב את הגומי. צריך לעשות בזהירות ובשבליים כדי שלא יימס או יתרחב יותר מדי. **עוד כתבו:** עצה להרחבת הגומי: לעשות 'פיקים' - גזירה קטנה של כמחצית מגובהו של הגומי- בכמה קומות בגומי, זה משחרר קלות את היקף. זה תקף גם לגרבינו או כל בגד עם סיומת גומי (קצה שרוול וכדו') בהצלחה. וגם אם הגומי מושחל בתוך תעלה בראש הבגד - עושים פתח קטן בחלק הפנימי של הבגד ושולפים את הגומי עושים 'פיקים' ומותחים בחזרה והגומי נכנס בחזרה. ה. לגבי נסיגת חניכיים של פתרון זה משחת שנינים FOREVER BRIGHT אמנם אין אותה בחנויות אבל אפשר להשיג בטלפון 0548454779. ו. לגבי אבקת הכביסה שנסארת במגירה - או לשים פחות אבקת או להוסיף טיפה נוספת בתוכנית הכביסה (מאריך את התוכנית בכ-10 דקי' ומוציא את הכביסה, בעיקר הכחה, נקיה יותר ובל עקבות של אבקת כביסה או מרכז). ז. בענין עיצה למילוי לשיער דליל בבני ברק רחוב י-ם אצל איציק הספר ניתן להשיג פתרון מעולה לכך. הטלפון שלו: 0507522889. ח. טיפ למינעת כבי מבצל, לשים את הבצל בקליפתו בהקפאה 20 דקי'. ט. לגבי חולצות פתחים שרוצים ללבושם בימי חול אולם הסרח העודף מהשרוול מונע לעשות כך. מה עושים? פשוט וקל מקפלים את הסרח העודף כאילו יש פתחים ותופרים על התפר של החולצה. ז. לשים לב לא לתפור כשהבד משוטח על המכונה אלא מעוגל כמו השרוול כדי שלא יווצרו כיווצים. ולאחמ"כ או לפני כן תופרים תיקתקים. עדיף שקופים כי ברזל עלול להוציא צבע חלודה על החולצה. י. לעצור שיעור מתמשך, קונים פשתן טחון מהממכר למצוא בחנויות למכירת פיצוחים ולבקש מהממכר לטחון במקום] מערבים 2 או 3 כפות עם שוקו, חלב, אשל מעין, וכדו' ואוכלים או שותים... השיעור מפסיק אחר זמן קצר ואם לא עזר אפשר לחזור על זה כמה פעמים... תוצאות מדהימות. יא. להסרת כתמי דיו, לורדים, ודבק [אפילו דבק 3 שניות] מהבגדים, לשפשף את הכתמים במעט אלכוהול ולבכס כרגיל במכונת כביסה. יב. להוריד לק [אפילו צבעוני] מבגד, אפשר על ידי טיג'ר. יג. איך אפשר להוציא דבק בייג מבגדים? לגרד את הדבק בעזרת השפיץ הרותח של המגהץ. יד. להגברת אפקט המרכז יש להוסיף מעט "חומץ" בתא המרכז. טו. הוספת שתי שקיות "אבקת אפיה" לתא האבק של מכונת כביסה לפני כיווס "כביסה לבנה" מועילה מאוד. טז. לגבי כתמים אפורים על הבגדים לאחר הכביסה, אצלנו זה נגרם מכתם של פרי אדום (לאחר הכביסה נהפך לאפור) הכתם יורד לאחר חשיפת הכתם לשמש.

שאלה לעיון: אדם ברח להתחנך בציצית על טלית גדול ודיבר לפני שהתעטף האם חייב לחזור דיון כל הפסק בין ברכה לעשיה או שלא מכיוון שהברכה כין כל מועילה עבור הטלית קטן שכבר חבוש בזה. ונראה שלפי לברך. מתוך מים חיים לרב דיני בשם ר"א גנחובסקי.

הלכות

טו בשבט: במשנ"ב סימן קלא ס"ק לא'. הביא שנוהגים האשכנזים להרבות באכילת פירות טבו בשבט, ובכף החיים הביא שגם בהרבה הקילות הספרדים נהגו כן. ויש שנהגו לברך שהחיינו על פרי חדש טבו בשבט. יש מגדולי ישראל שנהגו הרבה במנהג זה ונוהגים להרבות בכל סוגי הפירות ובעיקר מין מיינים ששבתה בהם ארץ ישראל (כך כמצינו אצל כל גדולי ישראל מעדת החסידים), אך יש גם רבים מגדולי ישראל שלא נהגו לאכול רק פרי אחד או שניים (כך נהג הרב שטיינמן, וכן הביא על השנים רבי חיים קניבסקי, ובשנים האחרונות היו מביאים לפני רבי חיים קניבסקי לכ סוגי הפירות שיכול לטעום (מכל דבר) ובירושלמי (הובא במשנ"ב רכה יט) איתא שיש עניין לטעום מכל סוגי הפירות שברא הקב"ה בעולמו (אמנם זה לא מדובר על טב בשבט, אך בטו בשבט זה הזדמנות, כי יש הכל בתנאי והנהוג להרבות בו בפירות). ויש הנוהגים לאכול טו מכל פירות ואומרים טו שיר המעלות (י"ח פלאגי). ויש שנהגו ללמוד וסכות ראש השנה דף י' ורמבי"ם הלכות מעשר. והכל בשביל שזכור שהוא ראש השנה הלכות ישנן שאין מעשרין ממה שנחנט קודם טו בשבט ע"ימ שנחנט לאחר טו בשבט, ויש שנהגו להתפלל שיתברכו פירות האילן, וה'בני יששכר' כתב שיש להתפלל בזמן זה על התרומ מוהדר, ויש שחלקו ע"ז.

סדר הקדמה בברכות:

1. המוציא. לפי סדר זה: חיטה. שעורה. כוסמין. שיפון ושיבולת שועל. **2.** מזונות. וכי"ל. **3.** מזונות על אורז. **4.** הגפן. **5.** העץ לפי הסדר הזה: אית תמר ענב תאנה רמון. **6.** אדמה. **7.** שהכל. **8.** ברכת הריח. **אין דנין קדימה לאוכל לפני משקה**. כל מה שהבאנו הר"ק שהחל תבכי שויה. **אך כשיש לפניו פרי העץ** ופרי האדמה ותבכי לפניו האדמה יברך על החביב: **ובברכותיהם שוות** את דין של חביב אלא שבעת המינים עדיף. דרגה שנייה שלם. דרגה שלישית תבכי. דרגה רביעית גדול **ובפת:** פת שבעת המינים עדיף. **ב.** פת שלמה. **ג.** נקיה. **ד.** חביבה. **ה.** גדולה. **שבעת המינים** קודם לפרי שמרדך עליו שהחיינו. **ו.** **ולענין להקדים** בסדר האכילה את הענבים לפני שאר המינים וכו' לאחר שכבר בירך על החביב, נחלקו בזה החת"ס והתורת חיים.

קצת מההלכות תחומין, בסיסי. בפרשת השבוע (פ"ט' ז' פ"כ.) כתוב 'שבו איש תחתיו, אל יצא איש ממקומו ביום השביעי'.

- א. שיעור תחום שבת במטרים הוא: 960 מטר לשיטת רבי חיים נאה, וכ-1,140 מטר לשיטת החזון איש, יש לשים לב שלא מדובר במרחק גדול, אלא בהליכה מהירה של כ-2 דקות כבר אדם יכול ללכת מחוץ לתחום שבת.
- ב. איסור יציאה מחוץ לתחום הוא בין שבת ובין ביום טוב, ולכן בכל מקרה שרואים שבת או יו"ט מהעיר לעיר סמוכה אל לבית חולים וכדו', וכן כשנוסעים לנופש חיוצאים לטיוול קצר מחוץ למושב צריך ההיראות רבה לא להכשל חיו' בחילול שבת באיסור יציאה מחוץ לתחום.
- ג. כאשר אדם שובת בתוך עיר או מושב [שאינו בתוכו שטח ריק במתים העולה על כ-33-40 מטר], נחשבים כל העיר והמושב כמו 'ארבע אמות', ומתחילים למדוד את האלפיים אמה לכל צד מהקצה של הבית האחרון של המושב.
- ד. גם כשהולך לישב סמוך, אסור לו להתרחק יותר מאלפיים אמה מקצה הישוב שיש בו בכניסת שבת, ואף שאלפיים אמה של תחומן הסתיימו באמצע הישוב שהולך אליו אין זו מותר ללכת בכל הישוב, רבים טועים בהלכה זו שסבורים שאם נכנסו בהיתר לעיר סמוכה מותר להם ללכת בכלה, וזה אינו נכון כאמור שצריך לעצור בסוף האלפיים אמה ואפי' באמצע בית, ולדוגמא לעיר השובת בישוב חשמונאים הסמוך לקרית ספר, ורוצה ללכת לקרית ספר, האלפיים אמה שלו מסתיימים לאחר כמה חרחובות הסמוכה לעיר קרית ספר, ומותר לו להכנס לקרית ספר וללכת רק לרחובות אלו, ואסור לו להמשיך ולהכנס לקרית ספר מעבר אלפיים אמה מישוב חשמונאים.
- ה. באופן הרגיל אדם קונה שבתה במקום בו הוא עומד בכניסת השבת או בביתו, בדין 'עירוב תחומין' התחדש שבהמשרות האדם להעתיק את מקום שבתו ולהעבירה מהמקום שבו הוא שוהה בכניסת שבת או מביתו לוקבעה במקום אחר, וזה על ידי שמניח מזון בכמות מסויימת כשהמזון נחשב, שמתגורר באותו המקום בכניסת שבת (שו"ע סימן תת"א).
- ו. לצורך עשיית 'עירוב תחומין' יש להניח במקום בו רוצים לשבות מזון בשיעור שתי סעודות. שיעור שתי סעודות משתנה לפי סוג המאכל אותו מניחים לעירוב, ולדוגמא, אם מניח פתי אש לא ישמיר מזה מאפה לניחוח תחומין, שיעורו 8 ביצים (מלשיל כיכר לחם), ניתן לערב גם בשמן זית, או שמן קנוולה, חומץ קוניטט כיון שהם רחוקים לטביל ירק המשמש למזון בו סעודות (שו"ע סימן שפו), ויש להניח שיעור בריעת שתי 150 סמ"ק לשיטת החזו"א, ו-86.4 סמ"ק לשיטת רבי חיים נאה.
- ז. כמות המאכל הני"ל הנדרשת לעירוב תחומין היא עבור אדם אחד בלבד, באופן שמניח עירוב תחומין עבור כמה אנשים (אם עבר אשתו וילדיה) יש לו להניח שיעור זה עבור כל אחד ואחד מההולכים. לדוגמא, אם הולכים ארבעה אנשים ומניח עבורם עירוב תחומין, יש לו להניח שמן או חומץ בשיעור 4 רביעיות שוות 600 סמ"ק לשיעור חזו"א, המאכל צריך להיות קנוי ע"יפ דיני הקניינים לאדם שעבורו מניח העירוב.

לפני כ-9 שנים הוקם על ידי גדולי הרבנים שליט"א ארגון עירבתם העוסק במסירות בבירור המציאות ומדידת תחום שבת של הערים ובתי החולים ברחבי הארץ, ניתן לקבל אלצם מידע מציאותי והלכתי בכל הנוגע לתחום שבת והלכה ממקום למקום, וכן להרשם לעירובי תחומין שהתחילו על ידם ברחבי הארץ (ההרשמה לעירוב היא לצורך ההקנאה, ואינה כרוכה בתשלום), מספר הטלפון של הארגון הוא 909-722-0722.

חידות

חידות שינון הפרשה ע"פ סדר הא-ב: **א.** כמו מה ירדו במצולות? **אבן**. **ב.** מה היה חסר לבני ישראל במין? **בשר**. **ג.** העומר היה לבל: **וגלגולת**. **ד.** ה' אמר למשה אלקי **דבר** אבי בני ישראל ויסעו. **ה.** העמוד שנסע לפני ישראל היה עמוד? **האש**. **ו.** מה קרה למן שהשאירו עד הבורק? **ויבאש**. **ז.** מה הלך עם משה להכות בצור? **זקני ישראל**. **ח.** למה נהפכו המים בקריעת ים סוף? **חומה**. **ט.** מה קרה למצרים? **טבעו**. **י.** איזה אדם שאינו בין החיים נלקח ביציאת מצרים? **יוסף**. **י"א.** ויקח משה את עצמות **יוסף**. **י"ב.** טעמו של המן? **כפשיית** **בדבש**. **י"ג.** צבע המן? **לבן**. **י"ד.** איזה לחם לקטו ביום הששי? **משנה**. **י"ה.** קפץ ראשון? **נחשון**. **י"ו.** מי רמה בים? **סוס** ורכבו. **י"ז.** מי ליווה את בני ישראל לכל אורך המדבר, עמוד ענן ועמוד אש. **י"ח.** איזה ארץ לא הלכו דרכה? **פלשתים**. **י"ט.** טעם המן? **צפחיות** **בדבש**. **ק.** איזה רוח הייתה בצאתם ממצרים? **קדים**. **ר.** מה עשו המצרים? **רדפו** אחרי בני ישראל. **ש.** כמה ימים הלכו מדבר ואל מה מצאו מים? **שלושת ימים**. **ת.** איזה כלי נגינה מובא בפרשה? **תוף**.

חידון ידע מקיף בפרשת בשלח מתוך ספרו הגדול של המרצה הדגול והעניו רבי יאיר נוסבכר שליט"א מרכסים: **א.** 8 פרשת בפרשה: **ב.** 5 מיילים רצופות שכל מילה בת 2 אותיות בלבד: **ג.** שתי מיילים זהות המקיפות מילה אחת, **4.** פעמים בפרשה: **ד.** שתי מיילים צמודות בעלות אותיות זהות ומשמעות שונה בשני מקומות שונים: **ה.** מילה זהה צמודה כפולה בשני מקומות שונים: **ו.** אותה מילה 3 פעמים בבסוף אחד: **ז.** פרשת המקומות את כל אותיות האלף בית: **ח.** בקוע את המים תבניתך ארבעה: **ט.** רמזים מים שני מקרים: **י.** כיצד פורים קשור לפרשה? **י"א.** שמות ספרים בפרשה:

תשובות: **א.** בשלח (יג יז) במדבר (יד יא) וילך (יד יט) בהר (טו יז) בא (יז יב) אמר (טז ט) ועשב (יז יב) וקרא (יז טז) **ב.** כי די על כס י-ה (יז טו). **ג.** דק מחוספס דק (טו יז) זה אלו זה (יד כ) אחד ומהו אחד (יז יג). **ד.** יש שם (טז כה) גאה גאה (טז כא). **ה.** יום יום (טז ה) בבקר בבקר (טז כא). **ו.** היום... היום... היום עמר לגלגלת מספר נפשותים איש לאשר באהלו תקחוי" (טז טז). **ח.** משה (יד כא) יהושע (יהושע ג י) אליהו (מלכים ב ב ח) אלישע (מלכים ב ב די). **ט.** משה (טו כד-כה) אלישע (מלכים ב ב יט). **י.** מלחמת עמלק (יז ח-טו) קוראים בפורים. פרשת המן (טז יטו). **י"א.** עצמות יוסף. עמוד אש. די רמה. מחנה ישראל. שפת הים. מכות לשבטך. שבעים תמרים. לחם משנה. שבת היום. מלא העומר.

חידות לשאלות את הילדים: **א.** מהי השעה השלמה שומפיעה על השעון שאם נכפול אותה ב-2 נקבל מחצית מאותה השעה שמהרה השעון? **ב.** איזה מאכל חלבי יש אותו בשבוע לבן ובצבע זהוב? **ג.** איזה תנור יש? **ד.** איזה ארונות יש? **ה.** למה יש הכשר? **ו.** מיילים שמתחילות בחי"ו?

תשובות: **א.** השעה 8:00 בבוקר, אם נכפול אותה נקבל 16:00 שזה 4 בצהרים. **ב.** גבינה. **ג.** אפיה, אמבטיה, חימום, לאפית מזהו. **ד.** ארון הבגדים. **ה.** ארון קודש. **ו.** להגדיל לרון, ארון בגדים, ארון אמבטיה, ארון הזזה, ארון פלסטיק, ארון עץ, ארון מתכת, ארון תמלילין. **ה.** לאוכל, לטלפון, למוצרים הקשורים לאוכל כלים ח"יפ מוצרים הקשורים לניקיון כמשחת שניים נייר טואלט סבון וכו'. **ו.** חידה. **ח.** חיטה, חינה, חילון, חיפושית, חינה, חיבה, חידקל.

החידון משמעותיות מילים לפרשת בשלח: ו' משמעותיות למילה נחם

נחם - נהג. "ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלישתים" רש"י: נחם – נהגם (שמות יג יז). **נחם - חשב מה לעשות.** "נחמתו כי עשיתם" רש"י: נחשבת מה לעשות על אשר עשיתם. (בראשית ו') **נחם - לשון נחמה.** "נחמו נחמו עמי" **נחם - לשון ייחוס.** "ויהי בעת יחם הצאן" תרגום: בעידן דאתיחמא (בראשית ל') "הנחמים באלים" מצודת ציון: מלשון חממה (ישעיהו נו ה). **נחם - התחרט,** חפרט בו, שקל שנית. "וינחמו בני ישראל" רש"י: שבו לחשב ונחשטם כא וכו'. **נחם - שם מושב** ליד בית שמש הקרוי ע"י" נחם אבי קעילה הגרמ"י (דברי הימים א' ד יט).

הגייגים המיועדים לאלו שלת תועלת שלהם מזה תועלת

רפוב' מואב שונא-ציון מתריע: המפכת החדשה הגמגרת במעיינות' של הרב גבני תביא להורדת דירוג האשראי של ישראל ולפגיעה אנושה ביחסי ישראל-אר"ב ולחיסול ענף התיירות וההיסטק כותצואה מכך לעלייה תלולה במחירי הפרפריקה וההטיעה ברכבת התחצקת הסיכוי היציאלי להשגת שלום בר קיימא עם הפלשתינים ועם המורדים החותיים בתמך כותצואה מאובדן ששילות ועריצות הרוב הפשיסט. כמו כן היא מאיימת שירות על בטחון המדינה ועל מערך השיוק של משק החלב וענף הלול בפרפריה ועל יכולתה להשתיק כמדינה דמוקרטית אנורה בשווקים הדוממים המתעוררים במדינות האו-א"י-ידי ובהפגנת 900.000 ברחבת הבימה בתל אביב.

איך זה שכל כך הרבה אנשים אוהבים לנשש פופקורן ועוד לא המציאו משקה בטעם פופקורן?

בלשכת היועמשים מבטיעים הסכמה לפשרה בניין הנצברות לתניהו: הנצברות בורטצלה בין תניהו לשרה לויץ.

חידה: מה פירוש המשפט "אין לקחת יותר מעלון אחד בשום מקום בלי אישור"?

הפגנות השמאל הלגנת בית המנוח הדרוסני: השמנת שמורת על החתול.

אם היו עושים רפורמה במפלס הכנירת, אני הייתי תומך בפסקת התגברות.

מתפלל יקר: דע לפני מי אתה עומד גם כשאתה יושב.

ראיתי מודעה "מכשירי חשמל בחצי מחיר". התקשרתי מייד לבן אדם ושאלתי איזה מכשירי חשמל הוא מוכר בחצי מחיר? והוא ענה: הוא מעוניין לקנות בחצי מחיר, לא למכור.

החלה ההרשמה לנופש פסח למדמדין: שמניית לחומרם.

כשאני אהיה סבא אני אדע מה זה מתל"צ.

שאלו ילד אחד: למה כשאתה עובר במעבר חצייה תמיד אתה קופץ? הוא ענה: בגלל שבלי לקפוץ קשה לי לדרוך רק על הלבן.

בא אחד לאכול לחץ של **שרגא מודיעה**: יש לי סוכר גבוה, כולסטרול גבוה ואצל דם גבוה. כמה עולה כל ארוחה מתאימה למגבלות שלי - אין בעייה להתאים לך גם מחיר גבוה כדי שתהיה מרצה, עונה השרגא.

השדכן לאבי המיועדת: זה בחור שכל החברים מפרגנים לו, ומלאים לו כל הזמן "הלואי שתתחתן כמה שיותר מהר".

הרגע הזה שאתה לוקח את העגלה האחרונה בסופר והולך איתה אחורה, מרגיש לך כמו ביציאה מהכותל....

אין אבא עזבני, יש אבא שמעצבנים אותו.

לכבוד טו בשבט אני מתכוון לאכול טופי פירות בכל הטעמים.

אם שחיה ושחית מים מנועים השמנה, מדוע הליתן שמן? אם פעילות גופנית מאריכה חיים, מדוע הארנבת שמקפצת כל היום חיה רק 5 שנים? אם א פעילות מקצר ימים, מדוע הצב חיים 450 שנה?

תודה: לכל מי שסיים את השי"ס והוא לא צם סתם כך, יה"ר שתמיד שיבוא לומר קידוש לבנה זה יהיה לו קרוב והוא יראה את זה במיטבת. אני מרגיש חובה להודות להקביה שהוא שתל בעולמינו ואת מהמיוחדת שיש ביי בקי באופן לא רגיל, מסיים יום יום את ספר התהילים דמות שמחזקת את כל הסביבה שלה מחשובי חסידי דארג ומהמיוחדים שבה **רבי שמואל צבי לייפקר שליט"א** יה"ר שימשיך לשמח את העולם.

היכן ניתן להשיג את העלון

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23. **ובניהמ"ד המרכז מניין אברכים פרוזס כ'א'** רחוב אבוחרקוב 9, **ובכולל מורשה וועת' (בית כנסת הגדול)** בספריה בקומה ראשונה (בחרון) בכניסה המערבית בקרית ביאורן למטה. וכן בשאר המקומות ואל המופצים הקבועים בראשם **רבי ידידיה זר שליט"א - משבחי הרב זר:** המסר שהוא מוציא מיטו שבש"ט הוא, שכמו שבש"ט שבש"ט אחרי הלילה מגיע הבורך, כך גם את ש תקופת של חושיך פייא יבואו האור והישועה. **אין לקח יותר מעלון אחד בשום מקום ללא אישור.** כמו"כ ניתן להשיג את העלון במדעיני **עלית** לא (למנות) החל מייד חמישי בערב בשעה 7: 36 בכניסה לחנות מ.מ. - שרונת שמיר רחוב רביש"י 49. **כן ניתן להשיג בהר יונה נוף הגליל** אצל רבי שמחה שולמן שליט"א, שזכח להחליט במשך שנים עם סבו רבי בן ציון פלמן שליט"א והוא מייאם להשקיע את דממתו. **כן ניתן להשיג בירושלים** בשיבת מיר אצל האישי שחי' בבטחון כל הזמן ומעולם לא דאג את דאגת המחר רבי דוד רטושיטל שליט"א או אצל האישי בעל לב הוזהב, הדמות של ישיבת מיר רבי אבי פרידנר שליט"א שזכנית לראות אותו במיטבו בשבוע האחרון וזה היה בשבילי זכות גדולה. **בבית שמש** אצל האישי שנותן צדקה יותר מכפי כוחו רבי נחום זכריש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. **וכן** בשיבת מיר הגרמ"מ שטרנבוך. **בחוק הנביא 7 רמה ג'. בנתבות** בבית בוכריס'. **ובבית צחק. ברחובות** בשיבת מאור התלמוד, אצל החבור החשוב יש רזט ניי. **בירוסם** אצל האישי שלא אוכל כלום לפני התפילה רבי מיכאל גולדנברג שליט"א. **באופקים** בבית הכנסת זכרון אליהו.

בקרית גת בביהכ"נ שומרי אמונים ובביכ"נ קרעטשקן מייסד שיטי. **בחזון יחזקאל** בבית כנסת המרכזי. **באשדוד:** בבית כנסת החידי"א רובע ג אצל גדול מיר הרבנים בדורנו רבי יחזק שמנייה שליט"א. **בעוצם** בשיבת נר זרח ע"י מרא דקדיש ביישיבה רבי שמואל הוניגסברג שליט"א. **ברכסים** אצל האישי שהוא מיוחד בלראות את הטוב בשני רבי יוסף המאירי שליט"א כולל נר ישראל בנעם ב. **ברענה** אצל שמופתח וכאי המיוחדת והתפלאה רחוב נעם שמר 9/5 טלפון- 052-6903395. **בפתח תקווה** בבתי הכנסת בני דוד: אוהל אברהם. שירת מרים. קהל חסידי. בעיטיש צאנו גור ויוצא חבורן, ע"י רבי יואל פיתגדלר שליט"א. **וכן** בשיבת אור ישראל וכן בשיבת עטרת שלמה. **בראשון לציון** אצל הנ"ל: וכן בעיר **אלעד** בשיבות כנסת יחזקאל ותורה בתפארתה ובישיבת הר"ן ע"י רבי יואל פיתגדלר שליט"א. **עוד באלעד** בבית הכנסת עמק החלכה ע"י האישי המופלא ציטי"ע רבי יצחק רבי שליט"א. **בצפת:** בהיכל של ישיבת פת ע"י האדם שלמרות שהוא גיר בצפת הוא לא מתגנה בזה כלל וכלל רבי אברהם לויטון שליט"א. **בקרית אתא:** בבית הכנסת מאקווא ירושלים 3 ע"י החבור המפורסם בצדקותו עדין לגדולות אוהב הבריות ניי וכן בבית הכנסת של הקהילה החרדית בקרית אתא רחוב כבולסון 5. **ברמת השרון** אצל ראשון להאשונים בעמדיים של תורה תפילה וחסד רבי דניאל שטרבטיק שליט"א בבית הכנסת מורשת אבות מידי יום רביעי. **בחדרה** בכולל אדרת אליהו בראשות הרב נתנאל יקותיאל אצל הגדוד העברי 13 **במנצ'סטר** אצל רבי שמואל א. הורביץ שליט"א: 447425793110. **בארגנטינה:** בקהילת שובה ישראל במקום המיועד לעלונים.

לקבלת העלון בפקס יש להתקשר לטלפון: 06-6180383.

כמו"כ העלון נמצא בכל העלונים' בעיצוב בשם 'לבית התורני'. וכן העלון (הלבדי ההערות שבסופו) מופיע ביקובץ גליונות'.

ניתן להשיג את העלון בעמדות קול המלישן וכן את העלונים של כל ארבעת השנים האחרונות. הדרכה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבת. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הורדת גליונות. מקישים על לבית התורני: ומורידים מה שרוצים.

כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com

יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ אלון@gmail.com **להשתתפות בהוצאת העלון** למנוח: 0527633431. או בינדור פלויסי - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלויה במסייעים! עלון בודד עולה 15 אורחות. אפשר לשלוח משם הודעות.

ניתן להשיג את העלון בכתב גדול במייל הנ"ל.